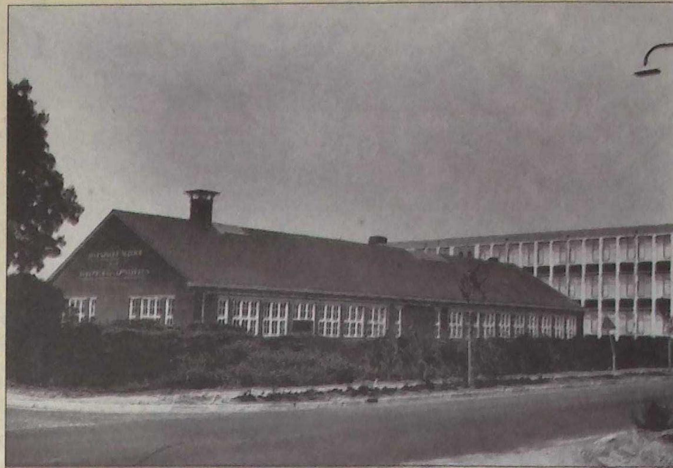

CULEMBORG - De historie van het binnenkort te slopen schoolgebouw aan de Willemslaan, is de afgelopen weken in een drieluik in de Culemborgse Courant al uitvoerig belicht. Het kan niet anders of veel van de 20.000 leerlingen die op deze Ambachtschool, Nijverheidsschool, Scholengemeenschap voor Culemborg e.o., Da Vinci en tenslotte de laatste 15 jaar Lek en Linge hebben gezeten, hebben herinneringen aan het personeel van deze school. Oud-docent aan deze school, Beusichemmer Richard van de Velde, brengt sommige van die markante personeelsleden weer voor het voetlicht.

De oude en nieuwe technische school in 1969.

Bestuur, personeel en leerlingen maken de school

De heer W. Wulterkens, leraar Mechanische techniek, was in dienst van zowel de dag- als avondschool. Hij ging in 1988 met prepensioen, maar kan er nog steeds

uren over uitweiden. „In de zesendertig jaar dat ik aan de school verbonden ben geweest, heb ik veel luisterrijke figuren onder de collega's en leerlingen gehad. In 1955 gingen we op excursie naar de grote expositie E 55 in Rotterdam. In één van de gebouwen werd voor het eerst de interne tv uitgeprobeerd. Voor de lunch in het afgesproken restaurant was de heer Tump, leraar meubelmaken, niet op tijd aanwezig. De heer Den Adel nam de kans waar en liet in de studio de heer Tump omroepen. Nauwelijks was de heer Den Adel terug of daar kwam de heer Tump binnenstormen en riep: 'En nou heeft heel Nederland gezien dat ik te laat was en mijn plicht niet goed vervul.' Zowel leerlingen als begeleiders lagen krom van het lachen", laat hij weten. „Zo hadden we ook een leraar handvaardigheid, de heer Jansen, die vertelde dat hij districtskampioen schaatsen was en toonde dit aan de hand van een krantenartikel, uiteraard zonder foto. Maar toen er werkelijk ijs kwam en de hele school ijswedstrijden hield aan de Ronde Haven, bleek al snel dat de persoon in kwestie alleen maar kon 'hakkepielen'. Hij genoot dan ook bitter van zijn bijnaam 'de hakkepieler'. Na een jaar was hij dan ook weer verdwenen.

Op een schoolreisje werden de jongens op het strand van Scheveningen gedropt. We stonden nog bij de bus om de laatste leerling er uit te laten, toen een Beusichemse knaap al terug kwam en ons het volgende wist te vertellen: 'En d'r legt me toch 'n kwaak saant up 't strand, nou meester, ge hou 't nievurmeuglik'. Een uurtje later vroeg ik hem of hij het goed naar de zin had gehad. Antwoord: 'Het gait wel, maar ze hebben 'n bietje te veel zout in 't water gedaan.'

De arbeidsverhoudingen waren in de vijftiger jaren veel anders dan nu het geval is. „Toen ik de directeur, de heer Van Buytene, vertelde dat ik op 23 mei wilde trouwen met mijn verloofde, zei hij dat hij mij een dag later niet kon missen voor de schoolcursus naar Antwerpen. Ik wilde mijn plan toch doorzetten, toen hij mij de volgende dag het volgende (dwingende) voorstel deed: 'Je mag, samen met jouw vrouw, mee in mijn DKW naar Antwerpen als een soort huwelijksreis.'

Deze bij leven al legendarische ex-conciërge L.G. Janssen was zeer geliefd bij zowel leerkrachten als oud-leerlingen. Zijn humorvolle benadering van zowel personen als voorvallen roept tot op de dag van vandaag nog immer gesprekstof op bij deze en gene.

„Toen ik op 1 november 1954 als aankomend conciërge de school via de achterdeur mocht betreden, was ik min of meer onder de indruk van de borden die daar hingen. Het begon al met een enorm bord waarop geschilderd 'Pak aan of pak in'. Vervolgens een zeer goeie met drie zinnen:

'Verstandigen leren van anderen'
'Middelmatigen leren door schade en schande'
'Maar de dommen leren niets meer, die weten alles al'

Onder de klok hing de spreuk:
'De wijzer draait zijn ronde, van minuten tot een stonde, de wijzer draait zijn ronde slaat ons een levenswonde'

Er waren destijds ook veel activiteiten, zoals ieder jaar een groot volleybaltoernooi in de kerstvakantie, waaraan veel ploegen van andere scholen deelnamen. In de paasvakantie werd door de leerling-elftallen met veel succes deelgenomen aan de plaatselijke schoolvoetbaltoernooien. „Ik herinner me nog een voorval. Ons leelftal stond voor de finale tegen de H.B.S., maar onze prima keeper Co de Weerd had zich een keer een klein beetje misdragen en mocht daarom door onze directeur niet aan de finale deelnemen. Toen heb ik de jongens een beetje opgestookt om te staken en zo geschiedde. Onze directeur koos toen eieren voor zijn geld en onze jongens wonnen de beker. In die tijd heb ik ook een jongenskoortje opgericht en toen sprak directeur Van Buytene de opwekkende woorden tot administrateur Henk Hoeven: 'Die Janssen doet dat nou wel, maar die maakt er natuurlijk niks van.' Het lukte desondanks wél, en na de fusie in 1968 met de Van Hoytemaschoolaan de Meerlaan, werd het een gemengd koor en dat bleef bestaan tot na mijn pensionering.

Dhr. Jansen is in 2001 op 92-jarige leeftijd overleden.

De heer J.A. Haakmeester was, als leraar technisch tekenen, een der beminlijkste en kleurrijkste docenten aan de school. Bekend en berucht was hij door zijn 'massages voor onwillige leerlingen'.

Hierover deden vele verhalen die ronde. Na zijn pensionering in 1984, sprak Van de Velde in 1996 met hem om enkele memorabele voorvallen uit zijn rijke schoolloopbaan voor het voetlicht te brengen: „Een groot misverstand is steeds geweest, dat de zogenaamde massages door mij persoonlijk werden gegeven. Het is eerder een pedagogisch-fysieke behandeling die leerlingen op elkaar toe passen. Jongens van 14 tot 16 jaar weten heel goed hoe ze zich gedragen moeten, maar doen dit met opzet niet. Een puberteitsprobleem. Komt er bijvoorbeeld een jongen uit een andere klas mij om een vel tekenpapier vragen in opdracht van zijn leraar en dit gebeurt niet op een beleefde, beschaafde manier, dan wijst mijn klas mij onmiddellijk op het feit, dat de vraagstelling ietwat lomp overkomt en verzoekt de klas mij 'een kleine massage' toe te staan. De gehele klas fluistert zacht maar duidelijk: 'Massage' en met hun opgeheven rechterhand (als ze rechtshandig zijn) wordt de intensiteit van de gevraagde massage aangegeven door de afstand tussen duim en wijsvinger, die ik altijd veel te groot vind. Ik reageer welwillend op dit verzoek, hef mijn hand omhoog en maak de afstand tussen duim en wijsvinger heel klein: een hele lichte massage is toelaatbaar, ik knik en voila: de nu grotendeels fysieke opvoeding kan beginnen. Vanzelfsprekend behoort het ook tot mijn taak de massage te beëindigen en moet ik soms wat hardhandig de ontstane levende klu-

wen ontwarren. De nu opgevoede gaat met een vel tekenpapier enigszins verfromfaaid naar zijn lokaal en leerkracht terug en voelt zich dapper, hij heeft de massage ondergaan en zal dit aan zijn klasgenoten mededelen en er tevens aan toevoegen zich niet tegen het bestaande establishment te keren en mee te doen aan de heropvoeding van anderen.

Het volgende voorval moet vooral gezien worden in het licht van de tijd dat ze afspeelde: namelijk de roerige jaren zestig. „Directeur Van Buytene en ik liepen 's morgens gezamenlijk naar de school en de eerste keer bij de school aangekomen zei hij: 'U boft, u mag met mij door de hoofdingang naar binnen'. Ter verduidelijking: alle leerkrachten en personeel kwamen via de achteringang in het schoolgebouw. Ik kwam uit het koloniale en feudale Indie naar Nederland en vond deze bevoorrechte positie tegenover mijn collegae niet zo prettig. Gelukkig maakte dit op hen totaal geen indruk.

Dhr. Haakmeester is in 2007 op 88-jarige leeftijd overleden.

Ad Haneveer was tot zijn pensionering in oktober 2010, bijna veertig jaar lang een kundig en zeer gedreven leraar aan de Willemslaan. De vervaardiging van het landelijke Basisvorming examen Handvaardigheid bracht hem, samen met zijn directe collega Van Maastricht, landelijke bekendheid. Veel scholen spraken hun lof uit

over de lay-out en de originaliteit en variatie van de opdrachten.

Bovendien was hij de onbetwiste sfeermaker en pleitbezorger van de school. Zo was hij niet alleen de bedenker van de naam Da Vinci SG, maar richtte hij als grap naast de reguliere personeelsvereniging bijvoorbeeld de concurrerende P.B.B. op. Wat zoveel betekende als personeels belangenbehartiging. Uit hoofde hiervan zorgde hij bij jubilea en jaarsluitingen telkens weer voor een origineel en persoons-/vakgericht programma. Hierbij hoorde uiteraard ook de oorkondes, meezingers en doe-opdrachten.

Zelfs bij het plaatselijk politiekorps was de buitengewone inzet van de heer Haneveer bekend. Bij surveillances tijdens nachtelijke uren en vakanties wist men uit ervaring dat in het handvaardigheidlokaal van SG Da Vinci en later Lek en Linge immer gewerkt werd.

Zijn gevoel voor humor is zowel bij de leerlingen als collega's bekend. Toch kreeg lange tijd terug de lachers ook onbedoeld op zijn hand. Enkele minuten voor aanvang van de lessen, kwam zijn gele 'eend' het schoolplein opscheuren. Tot grote hilariteit van alle toeschouwers stapte hij met een oogverblindende oranje haardos uit zijn auto. Bij navraag bleek hij de avond tevoren tijdens het douchen door oververmoeidheid (hij volgde ook allerlei studies!) in plaats van shampoo de henna van zijn vrouw te hebben genomen. Wekenlang achtervolgde hem dit voorval, tot het blonde haar weer de boventoon voerde.

Van de Velde doet nog een beroep op oud-leerlingen van deze school om hun (positieve) ervaringen op papier te stellen en te sturen naar Bernhardlaan 7 in Beusichem of te mailen naar vel@lekenlinge.nl